رویکرد

نصرالله: هر راهی غیر از مقاومت علیه شر مطلق صهیونیسم وقت تلف کردن است

دبیر کل حزب‌الله لبنان در سخنان خود به مناسبت روز قدس ضمن تأکید بر اینکه رژیم صهیونیستی باید زایل شود و این زوال حتمی است، اعلام کرد جنگ با اسرائیل در واقع همان مقابله با امریکاست و تنها راه آزادی فلسطین مقاومت مسلحانه است.

به گزارش فارس، سیدحسن نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان به مناسبت روز جهانی قدس سخنرانی کرد. سیدحسن نصرالله در ابتدای سخنرانی خود در عصر روز جمعه با اشاره به فلسفه نام‌گذاری روز جهانی قدس توسط امام خمینی (ره) گفت که رژیم صهیونیستی جرثومه فساد، شر مطلق و غده سرطانی است و باید این رژیم زایل شود. سیدحسن نصرالله گفت که فلسطین از بحر تا نهر ملک مردم فلسطین است و باید به آنها برگردد.

دبیر کل حزب‌الله لبنان در ادامه اظهار داشت که «اسرائیل یک رژیم غیرقانونی، اشغالگر و متجاوز است و معنایی ندارد که باقی بماند. کسانی که به فلسطین اشغالی آمده‌اند (یهودیان کوچانده شده به فلسطین) باید به کشورهایی که از آنها آمده‌اند، برگردند.»

سیدحسن نصرالله گفت که موضع حزب‌الله و علمای بزرگ شیعه در برابر آرمان فلسطین، قدس و مقدسات اسلامی و رژیم صهیونیستی، موضع عقیدتی، شرعی، ایمانی، انسانی و اخلاقی است.» او گفت کسانی که به دنبال این هستند که این موضع را از طریق راه انداختن جنگ‌ها، ترورها، تحریم‌ها و گرسنگی دادن‌ها تغییر دهند، در اشتباه هستند.

سیدحسن نصرالله گفت که مسئولیت آزادسازی فلسطین و قدس در درجه اول مسئولیت فلسطینی‌هاست ولی بقیه مسلمانان نیز در این باره وظیفه و مسئولیت دارند و باید به این وظیفه عمل کنند. چرا که در برابر پیشگاه خداوند در روز قیامت و حساب، باید جواب پس بدهیم. دبیر کل حزب‌الله لبنان با بیان اینکه حق و حقوق فلسطینیان با گذشت زمان ساقط نمی‌شود و با دزدی و چپاول و تجاوز زایل نمی‌شود، تصریح کرد که اگر همه جهانیان این تجاوز و سرقت را هم به رسمیت بشناسند، قانونی نخواهد بود. سیدحسن نصرالله در ادامه راه خلاص و آزادی فلسطین را مقاومت مسلحانه دانست و گفت که «مقاومت با همه اشکال، تنها راه آزادسازی سرزمین فلسطین و مقدسات است و همه راه‌های غیر از این، وقت تلف کردن است.»

او در ادامه نبردهای آزادسازی را نبردهای طولانی و زمان‌بر دانست و گفت که طولانی شدن این نبردها نباید دلیل ناامیدی و یا توجیهی برای ناتوانی و ضعف باشد. دبیر کل حزب‌الله لبنان گفت: «مردم فلسطین مقاومت و مبارزه می‌کنند و در ظاهر مسئله آنها با ارتش و دولت اسرائیل می‌جنگند ولی در باطن، این نبرد و مقابله با ایالات متحده امریکا است.» او گفت که امریکا از همه توانایی‌ها، امکانات و روابط خود استفاده می‌کند تا رژیم صهیونیستی برتری‌اش در منطقه غرب آسیا حفظ شود. سیدحسن نصرالله جنگ‌های منطقه طی چند دهه از جنگ صدام علیه ایران تا جنگ فعلی عربستان در یمن را با هدف حفظ توازن قدرت به نفع اسرائیل دانست و گفت که هدف این جنگ‌ها چیزی جز، حفظ رژیم صهیونیستی نیست. وی به جایگاه ایران در محور مقاومت و معادله مقابله با اسرائیل اشاره کرد و گفت که علت همه این فشارها و تحریم‌ها علیه ایران قرار گرفتن در مرکز ثقل این محور است و به همین دلیل بیش از همه هدف حملات و اقدامات امریکایی‌ها قرار گرفته است.

پرونده

جانسون هم سوار کشتی چین‌ستیزی ترامپ می‌شود

غرب کمربندها را سفت بسته است تا فاز جدیدی از مقابله با چین را در فضای پساکرونایی رقم بزند. علاوه بر اقدامات امریکایی‌ها در گسترس دامنه تحریم‌های چین، حالا متحد اصلی امریکا در آن سوی آتلانتیک یعنی انگلیس هم در تدارک برنامه‌ای برای پایان وابستگی به واردات از چین است. بماند که از شواهد امر برمی‌آید که امریکا هم سیاست‌های متعدد آزار و اذیت ژئوپلتیک چین در شرق دور و در واقع کند کردن تغییر موازنه قوا در این منطقه را با محوریت تسلیح هر چه بیشتر تایوان و تحریک جدایی‌طلبان هنگ‌کنگ پیش خواهد برد.

سیلی از قطعنامه در کنگره علیه چین در راه است. بعد از آنکه سناتورهای دموکرات و جمهوریخواه امریکا چندی پیش طرح تحریم مقام‌های چینی را به اتهام مشارکت در سرکوب ایغورها دادند، حالا لایحه‌ای را برای اعمال تحریم‌ها علیه مقام‌های چینی بابت نقض «استقلال هنگ‌کنگ» ارائه می‌کنند. به گزارش رویترز، براساس این لایحه که سناتور جمهوریخواه «پت تومی» و سناتور دموکرات «کریس فون هولن» ارائه داده‌اند، تحریم‌های ثانویه علیه بانک‌هایی وضع می‌شود که به دنبال معامله با نهادهای حقوقی چینی هستند و به نقض خودمختاری هنگ‌کنگ و نقض تضمین‌های استقلال این دولتشهر اقدام می‌کنند. سناتور فون هولن در بیانیه‌ای اعلام کرد: این لایحه دو حزبی مجازات‌های شدیدی را علیه آنهایی که استقلال هنگ‌کنگ را نقض می‌کنند، در نظر می‌گیرد. اعضای کنگره امریکا از دو حزب در حالی موضعی شدید در قبال چین گرفته‌اند که ترامپ هم جنگ لفظی خود را با مقام‌های چینی شدت بخشیده و پکن را مسئول انتشار و شیوع ویروس کرونا در جهان می‌داند. در چنین شرایطی یکی از مقام‌های دولت پکن گفته است، چین به دنبال اعمال قانون جدید امنیت ملی در هنگ‌کنگ است که پس از ناآرامی‌های سال گذشته در این دولتشهر با بهانه قانون استرداد مجرمان به چین مشخص شد غرب امیدوار است این پروژه ادامه یابد، به خصوص که با وجود لغو آن قانون معترضان حمایت سیاسی و پوشش رسانه‌ای غرب به سوی اهداف جدایی‌طلبانه چرخیدند و این دولتشهر مدت‌ها شاهد جولان افرادی بود که تا سرحد بلند کردن عکس ترامپ وابستگی فکری خود را به غرب نشان دادند. ژائو لیجیان، سخنگوی وزارت خارجه چین روز جمعه در واکنش به تحرکات ضد چینی کنگره امریکا گفت، پکن به دنبال همکاری و گفت‌وگو با واشنگتن است اما اگر ایالات متحده تلاش کند چین را سرکوب کند، مقابله می‌کند. وی تأکید کرد مخالف مداخله خارجی در امور هنگ‌کنگ است چون هیچ کشوری به جدایی‌طلبان اجازه به خطر انداختن امنیت ملی‌اش را نمی‌دهد. پیش‌تر سخنگوی دفتر کمیسیونر هنگ‌کنگ در وزارت امور خارجه چین روز پنج‌شنبه تأکید کرده بود که امریکا از طریق قانون «حقوق بشر و دموکراسی هنگ‌کنگ» از دولت هنگ‌کنگ اخاذی می‌کند و اقدامات اخیر واشنگتن برابر با مداخله آشکار در امور داخلی چین است.

■ تسلیح هر بیشتر تایوان

دولت امریکا، کنگره را از فروش احتمالی اژدرهای پیشرفته به تایوان به ارزش ۱۸۰ میلیون دلار مطلع ساخت؛ اقدامی که احتمالاً باعث خدشه‌دار شدن بیشتر روابط میان واشنگتن و پکن می‌شود. به گزارش رویترز، امریکا همچون اکثر کشورها روابط دیپلماتیک رسمی با تایوان ندارد اما طبق قانون می‌تواند برای این جزیره دموکراتیک ابزار نظامی را فراهم کند. چین بارها اعلام کرده است که تایوان بخشی از قلمرو این کشور محسوب می‌شود اما پکن امیدوار است الحاق این بخش به خاک وطن از طریق فرایندی شبیه به هنگ‌کنگ و به صورتی مسالمت‌آمیز اتفاق بیفتد. آژانس همکاری امنیتی دفاعی امریکا در بیانیه‌ای گفت: وزارت امور خارجه امریکا فروش احتمالی اژدرهای پیشرفته 18MK-48 Mod6 و تجهیزات مرتبط با آن به ارزش تقریبی ۱۸۰ میبون دلار را تأیید کرده است. همزمان با افزایش تهدیدات امنیتی در شرق دور دولت چین روز جمعه اعلام کرد، این کشور هزینه‌های دفاعی خود را در سال جاری میلادی ۶/۶ درصد افزایش می‌دهد که البته پایین‌ترین میزان در سال‌های گذشته است، چون در حال مقابله با بحران اقتصادی پدید آمده ناشی از ویروس کروناست. به گزارش آسوشیتدپرس، براساس آمارهای وب‌سایت کنگره ملی خلق چین این رقم پایین‌ترین میزان هزینه‌های دفاعی نسبت به چند سال قبل چین است که این کشور را به دارنده دومین و بزرگ‌ترین بودجه دفاعی در جهان با ۱۸۰ میلیارد دلار بدل می‌کند و پس از امریکا قرار می‌دهد.

همزمان با نزدیک شدن طرح الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به سرزمین‌های اشغالی

تشکیلات خودگردان روابط خود را با امریکا و اسرائیل قطع کرد

گزارش یک

همانطور که پیش‌تر رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین اعلام کرده بود، رام‌الله دستور قطع رابطه با رژیم صهیونیستی و امریکا را صادر کرد. اجرایی شدن هشدار محمود عباس، به همراه تداوم انتقادهای جهانی از سیاست الحاق کرانه باختری، اقداماتی را در راستای جلوگیری از تنش‌آفرینی‌های هر چه بیشتر به دنبال داشته است. هر چند که بعید است جز مقاومت چیزی جلوی طمع صهیونیست‌ها را بگیرد.

محمد اشتیه، نخست‌وزیر فلسطین وابسته به رام‌الله روز پنج‌شنبه با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی فیس‌بوک از صدور فرمان قطع رابطه رام‌الله با رژیم صهیونیستی و امریکا خبر داد و نوشت: «دستورات لازم را در راستای اجرای تصمیم محمود عباس درباره قطع روابط با اسرائیل و امریکا در نشست شب گذشته هیئت دولت صادر کردم. هیئت دولت به ریاست من، از تصمیم محمود عباس برای لغو همه توافقنامه‌ها با اسرائیل و امریکا حمایت می‌کند.» اشتیه با اعلام اینکه طرح صهیونیست‌ها برای الحاق سرزمین‌های فلسطین به خاک اراضی اشغالی به معنای نقض توافقنامه‌ها و تهدیدی علیه امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی است، تصریح کرد: «طرح الحاق، نشان‌دهنده تلاش سیستماتیک دولت ائتلافی اسرائیل در راستای ممانعت از تشکیل کشور فلسطین است.» وی از جامعه جهانی خواست به مسئولیت‌های خود عمل کرده و برای احقاق حقوق مردم فلسطین وارد عمل شوند.

شبکه ۱۳ تلویزیون رژیم صهیونیستی روز پنج‌شنبه به نقل از چند مقام فلسطینی اعلام کرد که تشکیلات خودگردان فلسطین رسماً قطع همکاری امنیتی را به این رژیم ابلاغ کرده است. یک مقام اسرائیلی نیز تأکید کرده که تشکیلات خودگردان در پیامی که به وسیله حسین الشیخ وزیر امور مدنی تشکیلات خودگردان فلسطین و چند مقام فلسطینی دیگر برای کمیل ابورکن، هماهنگ‌کننده دولت رژیم صهیونیستی در مناطق اشغالی ارسال شده به دولت اسرائیل اطلاع داده که تمامی توافقنامه‌های میان دو طرف از این پس دیگر لازم‌الاجرا نیستند. روز جمعه نیز اعلام شد که دستگاه‌های امنیتی فلسطینی گشتی‌های خود را از مناطقی که بر اساس توافق امضا شده با رژیم صهیونیستی به صورت مشترک اداره می‌شدند، عقب کشیده است. ژنرال گادی شمنی، فرمانده پیشین منطقه مرکزی در ارتش رژیم صهیونیستی در واکنش به این اقدام گفت که اگر همکاری تشکیلات خودگردان با اسرائیل به ویژه در زمینه امنیتی متوقف شود، «خطر افزایش عملیات مسلحانه و برخورد وجود دارد؛ مسئله‌ای که ممکن است که به تنش بینجامد.»

در پی این اقدام، صائب عریقات، دبیر کل کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف) گفت که پس از اعلام خروج فلسطین از توافقنامه‌های امضا شده با اسرائیل و امریکا، توقف همکاری با سیا نیز به امریکا ابلاغ شده است. وی افزود: «قطع همکاری با آژانس اطلاعات مرکزی امریکا همزمان با پایان سخنرانی محمود عباس و در اعتراض به تصمیم اسرائیل برای الحاق مناطقی از کرانه باختری صورت گرفت.»

■ اردن: سفیر اسرائیل را اخراج می‌کنیم

به موازات این اقدامات، موج مخالفت‌ها در سطح جهانی با تصمیم نتانیاهو برای الحاق کرانه باختری به اراضی اشغالی همچنان ادامه دارد. مولود چاووش اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه در تماس تلفنی با ریاض المالکی، همتای فلسطینی خود بر ایستادگی ترکیه در کنار فلسطین جهت ناکام گذاشتن طرح الحاق کرانه باختری تأکید کرد. درخواست برگزاری نشست فوق‌العاده وزرای خارجه کشورهای سازمان همکاری اسلامی در آینده‌ای نزدیک برای مخالفت با طرح الحاق و حمایت کامل از موضع فلسطین از دیگر مواردی بود که دو طرف بر آن تأکید کردند.

ممدوح العبادی، معاون نخست‌وزیر سابق اردن نیز روز پنج‌شنبه در مورد پاسخ احتمالی اردن به اشغال بخش‌هایی از کرانه باختری ضمن اینکه ادامه لغو توافق وادی عربه را کم دانست، گفت: «در صورتی که اشغالگران الحاق را اجرا کنند، اردن سفیر اسرائیل را اخراج خواهد کرد و سفیر خود را از تل‌آویو فرا خواهد خواند.» توافق وادی عربه توافقی است که بر اساس آن اردن و رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۹۴ توافقنامه صلح موسوم به «وادی عربه» را امضا کردند که در آن بر پایان دادن به خصومت دو طرف و اجرای مفاد منشور ملل متحد و قانون بین‌المللی در خصوص روابط دو طرف تأکید شده است.

احمد ابوالغیط، دبیر کل اتحادیه عرب در گفت‌وگوی تلفنی با ارانکا گونزالس، وزیر خارجه اسپانیا درباره پیامدهای اجرایی شدن طرح الحاق هشدار داد و گفت که ممکن است چنین اقدامی به بالا گرفتن موضع‌گیری در اراضی فلسطین و حتی کل منطقه منجر شود. دفتر مطبوعاتی وزارت خارجه روسیه نیز روز پنج‌شنبه با هشدار درباره طرح عواقب اجرایی شدن طرح الحاق، اعلام کرد که چنین تحرکات توسعه‌طلبانه‌ای ممکن است موجی از خشونت را در سرزمین فلسطین برانگیزد و موجب بی‌ثباتی در کل خاورمیانه شود. نیکلای ملادینوف، نماینده سازمان ملل در امور غرب آسیا نیز شامگاه چهارشنبه گفت: «تداوم تهدید اسرائیل به الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری، جدی‌ترین تخطی از قوانین بین‌المللی است که ضربه‌ای سخت به راهکار دو دولتی وارد می‌کند و باب تجدید مذاکرات را می‌بندد. وی با بیان اینکه اسرائیل باید تهدید به الحاق را کنار بگذارد، افزود: «سران فلسطینی نیز باید با تمام اعضای گروه چهارجانبه [صلح خاورمیانه] دوباره وارد تعامل شود.» وی از ۱۵ عضو شورای امنیت خواست از طرح آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل در مخالفت با اقدامات یکجانبه اسرائیل و تلاش‌های دیپلماتیک جهت احیای مذاکرات فلسطینی‌ها و صهیونیست‌ها، حمایت کنند. آدام آستین، سخنگوی وزارت خارجه کانادا تأکید کرد که این کشور الحاق کرانه باختری را به رسمیت نخواهد شناخت. آستین با بیان اینکه این اقدام تل‌آویو با حقوق بین‌الملل در تعارض است، تأکید کرد که این گام به مذاکرات صلح آسیب خواهد رساند. جک هریس از مقامات حزب دموکرات هم خاطر نشان کرد که انگلیس، نروژ، ایرلند و فرانسه با اشغال کرانه باختری مخالفند.

سخنگوی وزارت خارجه انگلیس هم از طرفین خواست که در راستای عمل به توافق اسلو با همدیگر همکاری کرده و از اقدامات یکجانبه‌ای که می‌تواند تأثیر منفی بر صلح داشته باشند، اجتناب کنند.

■ تلاش مسکو برای اصلاح معامله قرن

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی همچنان بر اجرای معامله قرن تأکید دارد. وی با اعلام اینکه آماده گفت‌وگو با فلسطینی‌ها بر اساس طرح ترامپ است، گفت که از اقدام شرکایش در دولت اسرائیل در جهت تأیید مذاکرات صلح طبق طرح امریکا خرسند است. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران پنج‌شنبه در صفحه توئیترش نوشت: «کسانی که منافع نتانیاهو را بر هر چیزی مقدم می‌دارند - خواه در وزارت امور خارجه ایالات متحده و خواه در کاخ سفید - در همه جنایات اسرائیل علیه بشریت همدست هستند. آنها درباره همه تجاوزگری‌های اسرائیل مسئول هستند، از غصب سرزمین فلسطینی‌ها تا آپارتاید تحت لوای معامله قرن و کمک به کودک کشی با سلاح‌های امریکایی.»

کلی کرافت، سفیر امریکا در سازمان ملل در جلسه روز چهارشنبه شورای امنیت خواستار مذاکره دو طرف شد و از اعضای شورای امنیت خواست گام‌هایی را که می‌توان برای کمک به از سرگیری مذاکرات میان فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها برداشت، بررسی کنند.

بنابر اعلام رسانه‌های رژیم صهیونیستی، روسیه ضمن هشدار درباره هرگونه نقض قطعنامه‌های مشروع بین‌المللی در خصوص پرونده فلسطین که منجر به تنش خطرناک شود، در هفته‌های آتی با اقدام به فراخواندن فلسطینی‌ها و امریکایی‌ها در ژنومی کوشد تا اصلاحاتی را در معامله قرن ایجاد کند. میخائیل بوگدانف، معاون وزیر خارجه روسیه در تماس تلفنی با آوی برکویتس، معاون رئیس جمهور امریکا در مذاکرات بین‌المللی درباره سازش اسرائیل و فلسطین رایزنی کرد. عصر چهارشنبه هم گابی اشکنازی، وزیر خارجه اسرائیل و سرگئی لاوروف، همتای روسش تلفنی با هم گفت‌وگو کرده‌اند.

بنابر گفته باراک راپید، تحلیلگر سیاسی، تنها توقف روند الحاق از سرگیری تماس‌ها بین امریکا و فلسطینی‌هاست. وی تأکید کرد: فلسطینی‌ها درخواست کرده‌اند تنها با امریکا مذاکره نمی‌کنند بلکه با مجموعه‌ای بزرگ‌تر از طرف‌های بین‌المللی وارد مذاکره می‌شوند از این رو روس‌ها می‌خواهند نشست سران را با مشارکت اتحادیه اروپا، سازمان ملل، روسیه، مصر، عربستان، امارات و اردن برگزار کنند.

گزارش ۲

پیمان‌شکنی دوباره امریکا به بهانه عهدشکنی روس‌ها

دومینوی خروج امریکا از توافقات به «آسمان‌های باز» رسید

سریال خروج دولت ترامپ از توافقات بین‌المللی، این بار به آسمان‌های باز رسید و واشنگتن به بهانه عهدشکنی‌ها و تخلفات روسیه، اعلام کرد که از این معاهده نظامی و راهبردی خارج می‌شود و قرار است توافق جدیدی جایگزین آن شود. روسیه در واکنش به تصمیم واشنگتن، آن را ضربه‌ای به امنیت اروپا توصیف کرده است. چین هم هشدار داده که این اقدام بر امنیت و ثبات مناطق مختلفی از جهان تأثیر منفی خواهد داشت.

دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا که در چهار سال حضور در کاخ سفید نشان داده که به هیچ توافق بین‌المللی پایبند نیست، این بار نیز خود را برای خروج از یک معاهده استراتژیک دیگر آماده می‌کند. به گزارش شبکه راشاتودی، به نوشته خبرگزاری اسپوتنیک، ترامپ پنج‌شنبه شب درباره تصمیم دولتش برای خروج از معاهده آسمان‌های باز گفت: «امریکا از معاهده آسمان باز خارج و معاهده‌ای دیگر جایگزین این توافق خواهد شد». ترامپ گفت: «دولت من روابط خوبی با مسکو دارد اما روسیه از معاهده آسمان باز تبعیت نمی‌کند تا به دیگر کشورهای عضو این معاهده اجازه دهد پروازهای نظارتی غیرمسلحانه بر این کشور داشته باشند». به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا هم پنج‌شنبه شب در سخنانی از تصمیم این کشور برای خروج از پیمان آسمان‌های باز خبر داد و گفت: «روسیه بارها اجرای تعهدات خود را نقض کرده است و امریکا نمی‌تواند یک نمای خالی از همکاری با مسکو را تحمل کند». پمپئو تأکید کرد: «با این حال، در صورت بازگشت روسیه به اجرای کامل این معاهده، نسبت به این تصمیم خود تجدید نظر می‌کنیم. سنگ بنای استراتژی امنیت ملی رئیس‌جمهور ترامپ، محافظت از مردم، شیوه زندگی و منافع امنیتی امریکا است. همانطور که رئیس‌جمهور روشن کرده است، ایالات متحده باید با نگاهی روشن، هرگونه توافق را ارزیابی کند که آیا به نفع ایالات متحده است یا خیر». مارشال بیلینگزلی، نماینده ویژه ترامپ در امور کنترل تسلیحات هم در سخنانی گفت: «واشنگتن آماده است برای پیروزی در رقابت تسلیحاتی، دشمن را در بی‌خبری نگه دارد». به گزارش خبرگزاری رویترز، بیلینگزلی اظهار کرد: «رئیس‌جمهور این مسئله را روشن کرده که ما در زمینه کنترل تسلیحات عملکرد مؤثر و مطلوبی داشته‌ایم. ما می‌دانیم چگونه در چنین رقابت‌هایی پیروز شویم و می‌دانیم چطور دشمن را در بی‌خبری قرار دهیم.»

تصمیم ترامپ برای خروج از آسمان‌های باز قرار بود جمعه شب به وقت محلی به شکل رسمی به اطلاع مقام‌های کاخ کرملین برسد و فرآیند اجرایی شدن آن شش ماه طول می‌کشد. مقام‌های رسمی امریکا مدعی هستند روسیه مانع فعالیت‌های نظارتی و جاسوسی جنگنده‌ها و هواپیماهای واشنگتن نزدیک مرزهای گرجستان و درون‌بوم کالینینگراد در دریای بالتیک شده است. یک مقام ارشد دولت ترامپ در روزهای اخیر با طرف روس تماس گرفته تا درباره یک معاهده هسته‌ای تازه با هم مذاکره کنند. قرار است نمایندگان مسکو و واشنگتن در اولین فرصت دیداری حضوری داشته باشند. تصمیم امریکا به خروج از معاهده آسمان‌های باز، چند روز پس از آن انجام می‌شود که ترامپ و مقامات پنتاگون از تولید موشک‌های مافوق صوت در این کشور خبر دادند. دولت ترامپ بارها مدعی شده که روسیه توافقت نظامی با واشنگتن را نقض کرده است و به این بهانه با خروج از توافقت بین‌المللی، از زیر بار تعهدات خود شانه خالی کرده است. هرچند بهانه دولت امریکا، تخلفات انجام شده از سوی مسکو اعلام شده است اما برنامه‌های جهانی ترامپ بیشتر روی چین متمرکز شده است. دونالد ترامپ که به شدت از قدرت‌گیری چین واهمه دارد تلاش می‌کند از معاهدات دوجانبه با روسیه خارج شده و در توافقات جدید، پکن را نیز وارد این معاهدات کند. ترامپ سال گذشته پس از خروج از پیمان منع موشک‌های میان برد گفته بود که در توافق جدید باید چین نیز حضور داشته باشد. به گزارش خبرگزاری بلومبرگ، این معاهده سال ۱۹۹۲ در زمان جورج بوش پدر برای شفاف کردن فعالیت‌های هواپیماهای جاسوسی و نظامی بین امریکا و روسیه امضا و از ۲۰۰۲ اجرایی شد. این پیمان که سابقه ایده اولیه آن به دوران جنگ سرد باز می‌گردد، با هدف کاهش سوءظن میان این کشورها و پایین آوردن احتمال درگیری ناشی از آن امضا شد. معاهده آسمان‌های باز توافقنامه‌ای بین ۳۴ کشور جهان است که به کشورهای عضو اجازه می‌دهد روی سرزمین‌های یکدیگر پروازهای غیرنظامی جاسوسی و اطلاعاتی انجام دهند.

دونالد ترامپ از بدو ورود به کاخ سفید تاکنون امریکا را از بسیاری از معاهدات و پیمان‌های مهم بین‌المللی، خارج ساخت که تلاطمات سیاسی جهانی را به همراه داشته است و تصمیم برای خروج از توافق آسمان‌های باز، ششمین عهدشکنی ترامپ و خروج او از معاهده‌های بین‌المللی است. او پیش‌تر از توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵ (برجام) خارج شده بود و سال گذشته هم تصمیم گرفت به حضور امریکا در پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد پایان دهد. دولت ترامپ همچنین خروج از پیمان آب و هوایی پاریس، پیمان تجاری نفتا، و توافق تجاری ترانس - پاسیفیک را در کارنامه خود دارد و خروج از پیمان آسمان‌های باز، ششمین خروج واشنگتن از توافقات بین‌المللی به شمار می‌رود. اقدامی که می‌تواند چالش‌های امنیتی بین امریکا و رقبایش به ویژه چین و روسیه را تشدید کند.

■ واکنش‌های جهانی

در پی تصمیم واشنگتن به خروج از معاهده آسمان‌های باز، روسیه و چین نگرانی خود را نسبت به این اقدام ابراز کردند. وزارت خارجه روسیه اعلام کرد که خروج امریکا از این معاهده، ضربه دیگری به ثبات بین‌المللی، از جمله امنیت اروپا وارد کرده و مسکو نیز تصمیمات لازم در این رابطه را اتخاذ خواهد کرد. معاون وزارت خارجه روسیه هم به ادعای مقامات واشنگتن تأکید کرد که مسکو این معاهده را نقض نکرده است. به گزارش خبرگزاری تاس، سرگئی ریابکوف تأکید کرد: «هر گونه تلاش برای توضیح خروج از معاهده آسمان باز به دلیل وجود مسائل فنی را رد می‌کند». مقامات مسکو بارها هشدار داده‌اند که به اقدامات یکجانبه امریکا، پاسخ درخوری خواهند داد. همچنین ژائو لیجیان، سخنگوی وزارت امور خارجه چین هشدار داد خروج امریکا از معاهده آسمان باز منجر به کاهش ثبات و امنیت در برخی نقاط جهان خواهد شد. لیجیان روز جمعه گفت: «برنامه واشنگتن برای خروج از این معاهده و تمایل آن به برداشتن گام‌های یکجانبه، تنها بر این دلالت دارد که مقامات امریکایی در دوره جنگ سرد گیر کرده‌اند». از سوی دیگر، متحدان واشنگتن هم از تصمیم ترامپ برای خروج از پیمان آسمان‌های باز ابراز نگرانی کرده‌اند. هایکو ماس، وزیر خارجه آلمان روز جمعه در سخنانی دلایل ترامپ برای خروج از معاهده آسمان‌های باز را موجه ندانسته و از تلاش‌های کشورش برای منصرف کردن ایالات متحده از این تصمیم خود خبر داد. علاوه بر واکنش‌های بین‌المللی به تصمیم دولت ترامپ به خروج از معاهده آسمان‌های باز، در داخل این کشور هم موجی از مخالفت‌ها با این تصمیم به راه افتاده است. به گزارش شبکه سی‌ان‌ان، پس از اعلام دولت ترامپ چند تن از قانونگذاران امریکایی لایحه‌ای را به مجلس ارائه کردند که بر اساس آن هرگونه خروج و زیر پا نهادن معاهدات بین‌المللی توسط رئیس‌جمهور امریکا بدون تأیید کنگره را غیرممکن می‌سازد.

نگاه

سید رحیم نعمتی

بستن پرونده «آسمان‌های باز» یعنی چه؟

شعار اصلی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۶ «اول امریکا» بود؛ شعاری که بعد از پیروزی‌اش در آن انتخابات همچنان محور تبلیغات او بود و حتی در مراسم سوگند ریاست جمهوری هم آن را تکرار کرد. این شعار برای برخی از رأی‌دهندگان جذاب بود زیرا حس ملی‌گرایی آنها را تحریک می‌کرد به خصوص اینکه با مایه‌های نژادپرستانه همراه بود اما برای تحلیلگران دست‌کم گنگ و مبهم بود زیرا دقیقاً نمی‌دانستند ترامپ با این شعار می‌خواهد چه کند. حالا ترامپ ماه‌های آخر از این دور ریاست جمهوری‌اش را سپری می‌کند و با خارج کردن امریکا از پیمان‌ها و معاهدات بین‌المللی، منظورش را از شعار «اول امریکا» روشن ساخته و معلوم شده که امریکای او با یکجانبه‌گرایی افراطی از هر وقت دیگری تنهاتر شده است.

این یکجانبه‌گرایی با معاهده اقلیمی پاریس مشهور به توافق پاریس شروع شد که ترامپ فقط شش ماه بعد از ورودش به کاخ سفید از این معاهده خارج شد. پیمان تجاری و سرمایه‌گذاری ترانس-آتلانتیک، پیمان تجاری اقیانوس آرام یا شراکت ترانس-پاسیفیک، برنامه جامع اقدام مشترک یا برجام، قرارداد تجارت آزاد امریکای شمالی مشهور به نفتا، معاهده تجارت تسلیحات و پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد فهرست بلند پیمان‌هایی است که ترامپ امریکا را از آنها خارج کرده و حالا نوبت به معاهده آسمان‌های باز رسیده که ترامپ در ۲۱ مه قصد خود را برای خروج از این معاهده بیان کرد و وزارت دفاع امریکا هم در روز بعد خروج امریکا را از آن اعلام کرد. این پیمان سه دهه قبل به همراه روسیه و کشورهای اروپایی منعقد شد و به ۳۴ کشور عضو آن اجازه می‌دهد با پروازهای جاسوسی بر فراز قلمرو یکدیگر، فعالیت‌های نظامی را زیر نظر داشته باشند تا مطمئن شوند که اقدامی علیه آنها انجام نمی‌شود. در واقع، این پیمانی اعتمادساز است که به عنوان یکی از سازوکارهای اصلی برای حفظ صلح شناخته می‌شود اما ترامپ مثل پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد، این بار هم روسیه را متهم به نقض این پیمان کرد تا بتواند بهانه‌ای برای خروج از آن داشته باشد. گفته می‌شود که او سه سال قبل و به دلیل یکی از پروازهای روسیه بر فراز املاکش خشمگین شده بود و از آن موقع به صورت جدی قصد خارج کردن امریکا از این پیمان را داشته است.

به هر صورت، خروج امریکا از معاهده آسمان باز مثل پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد به صورت مستقیم تأثیر منفی بر امنیت اروپا دارد. اروپایی‌ها با تکیه بر این پیمان می‌توانستند تحرکات نظامی روسیه را از آسمان زیر نظر داشته باشند اما حالا ترس از این دارند که روسیه مثل آن پیمان در این مورد هم مقابله به مثل کند و از این پیمان خارج شوند. خروج روسیه به معنای سقوط کامل این معاهده است و رقابت‌های جاسوسی از فضا در دوران جنگ سرد دوباره از سر گرفته می‌شود. این موضوع با توجه به پیمان کاهش تسلیحات هسته‌ای مشهور به استارت نو اهمیت بیشتری پیدا می‌کند زیرا مهلت این پیمان کمتر از یک سال دیگر به پایان می‌رسد و اگر هم این پیمان به سرنوشت دیگر پیمان‌ها مبتلا شود، دیگر هیچ ساز و کاری برای کنترل تسلیحات استراتژیک وجود نخواهد داشت و اروپا از حالا خطر بازگشت رقابت تسلیحاتی جنگ سرد را احساس می‌کند. نکته جالب توجه اینجا است که ترامپ در همه این موارد خارج کردن امریکا از پیمان‌ها وعده پیمان جدید و «بهتری» داده اما به جز نفتا به توافق جدیدی دست نیافته و روشن است که در سه پیمان استراتژیک منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد، آسمان‌های باز و نواستارت نمی‌توان به راحتی جایگزینی برای آنها ایجاد کرد. ترامپ با خارج کردن امریکا از این پیمان‌های استراتژیک در عمل چارچوب‌های امنیت بین‌الملل را به هم زده و با توجه به اینکه متحدان امریکا در هیچ یک از این اقدامات موافق او نبوده‌اند و به صورتی یکجانبه اقدام به خروج امریکا کرده بود، امریکا را بیش از هر زمانی تنها کرده است. شاید ترس از این تنهایی است که سناتورهای دموکرات ادوارد جی مارکی و جیمی پانتا به فکر افتاده‌اند تا با ارائه لایحه‌ای در مجلس سنا اختیارات ترامپ را برای زیر پا گذاشتن توافقات بین‌المللی محدود کرده و خروج امریکا از این توافقات را منوط به رأی کنگره کنند اما همچنان که در مورد لایحه محدودیت اختیارات جنگی رئیس جمهور دیده شد، این اقدام هم به جایی نخواهد رسید زیرا ترامپ تا آن حد حزب جمهوریخواه را به گروگان گرفته که سناتورهای جمهوریخواه جرئت مخالفت با او را ندارند و او همچنان به شعار اول امریکای خود عمل می‌کند!

اخبار کوتاه

■ اتهام‌زنی اتحادیه عرب به ایران

دبیرخانه اتحادیه عرب در بیانیه‌ای ایران را به دخالت در امور کشورهای عربی متهم کرد. در این بیانیه آمده است که روابط ایران با کشورهای عربی بایستی بر اساس احترام به قانون بین‌المللی از جمله اصل حسن همجواری، حاکمیت کشورها و خودداری از استفاده از زور و تهدید و نیز دست کشیدن از اقدامات تحریک‌آمیزی که به تضعیف اعتماد و برهم زدن امنیت و ثبات منطقه منجر می‌شود، باشد.

■ امریکا طرح روسیه را در شورای امنیت درباره ونزوئلا مسدود کرد

نماینده دائم روسیه در سازمان ملل اعلام کرد، امریکا پیش‌نویس بیانیه شورای امنیت را در خصوص حمله اخیر به ونزوئلا که مسکو آن را پیشنهاد داده بود مسدود کرد.

به گزارش اسپوتنیک، دیمیتری پولیانسکی با اعلام اینکه روسیه گزارشی را درباره وضعیت موجود در ونزوئلا ارائه کرده است، در بیانیه‌ای گفت: «این پیش‌نویس پیشنهادی از سوی مسکو ارائه شد که قرار بود در جریان کنفرانس ویدئویی روز چهارشنبه شورای امنیت تصویب شود. هیچ اتهامی در این پیش‌نویس مطرح نشده و تنها از موضوعات اساسی حمایت شده بود اما نمایندگی امریکا در سازمان ملل ۹ دقیقه پس از آغاز جلسه این پیش‌نویس را مسدود کرد.»

■ درخواست ۳۵ سال حبس برای رئیس‌جمهور سابق کره‌جنوبی

پارک گئون‌های که پس از رسوایی فساد و سوءاستفاده از قدرت از مقام ریاست ج